

DECIZIE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas

Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Primăria municipiului Chișinău și Nicolae Crăciun,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nicolae Crăciun împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, a salariului restant, a penalității de întârziere și a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu, repararea prejudiciului moral și obligarea acordării concediului anual de odihnă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Nicolae Crăciun, admis apelul declarat de către Primăria municipiului Chișinău, casată hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 15 august 2016 în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea salariului restant și emisă în această parte o nouă hotărâre cu privire la respingerea pretenției menționate, iar în rest a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 15 august 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 08 iunie 2016, Nicolae Crăciun a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, a salariului restant, a penalității de întârziere și a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu, repararea prejudiciului moral și obligarea acordării concediului anual de odihnă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 21 august 2006, prin dispoziția nr. 119, a fost angajat în cadrul Primăriei mun. Chișinău, iar prin dispozițiile Primăriei mun. Chișinău nr. 450-dc din 14 august 2014 și nr. 256-dc din 16 septembrie 2014 au fost suspendate raporturile de serviciu la inițiativa angajatorului.

Menționează că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, au fost anulate ca ilegale dispozițiile Primăriei mun. Chișinău nr. 450-dc din 14 august 2014 „Cu

privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale dlui Nicolae Crăciun, pe durata anchetei de serviciu” și nr. 256-dc din 16 septembrie 2014 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale dlui Nicolae Crăciun până la încetarea urmăririi penale”.

Sustine că, la data de 16 februarie 2016, și-a reluat activitatea în cadrul Direcției funciare a Primăriei mun. Chișinău, conform fișei de post, informând în aceeași zi angajatorul despre acest fapt prin cererea nr. C-1233/16.

Afirmă că, începând cu data de 16 februarie 2016, își exercită atribuțiile de serviciu, însă angajatorul nu i-a achitat salariul.

Relevă că, la data de 07 aprilie 2016, s-a adresat cu o petiție la Inspectoratul de Stat al Muncii, care, conform răspunsului nr. 574 din 27 aprilie 2016, a stabilit că, angajatorul neîntemeiat nu-i achită salariul, iar pentru aceste încălcări, la data de 26 aprilie 2016, Primarului general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă i-a fost înmănat procesul - verbal de control cu prescripția privind calcularea și achitarea salariului, cu informarea în scris a Inspectoratului de Stat al Muncii în termen de trei zile calendaristice, însă angajatorul a ignorat și prescripțiile organului de supraveghere și control asupra respectării legislației muncii.

Mai relevă că, din vina angajatorului a fost lipsit de posibilitatea de a munci în perioada 14 august 2014 – 16 februarie 2016, or, dispozițiile Primăriei mun. Chișinău nr. 450-dc din 14 august 2014 și nr. 256-dc din 16 septembrie 2014 au fost anulate ca ilegale prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016.

Astfel, consideră că, angajatorul este obligat să-i achite salariul mediu pentru absența forțată de la lucru în perioada 14 august 2014 – 16 februarie 2016.

Invocă că, la data de 06 aprilie 2016, s-a adresat angajatorului cu o cerere, prin care a solicitat achitarea salariului pentru absența forțată de la lucru în perioada 14 august 2014-16 februarie 2016 în mărime de 200881,88 lei, a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în mărime de 12486,28 lei, a penalității pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 51155,36 lei și a prejudiciului moral în mărime de 250000 lei, însă aceasta a rămas fără examinare.

Menționează că, la data de 18 februarie 2016, a depus la Primăria mun. Chișinău o cerere, prin care a solicitat acordarea concediului de odihnă anual pentru perioada anului 2014, însă aceasta a fost ignorată de către angajator.

Afirmă că, prin suspendarea ilegală și nejustificată din funcția deținută și prin acțiunile inechitabile ale angajatorului, i-a fost cauzat și un prejudiciu moral exprimat prin stare de stres, frustrare, suferințe psihice, lăsându-l fără o sursă de venit pentru o perioadă de un an și șase luni, având la întreținere doi copii minori..

Solicită încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a salariului pentru absența forțată de la lucru pentru perioada 14 august 2014 – 16 februarie 2016 în mărime de 193621,88 lei, a salariului restant începând cu data de 16 februarie 2016 în mărime de 7260 lei, a penalității de întârziere în mărime de 51155,36 lei, a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în mărime de 12486,28 lei și a sumei de 250000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, precum și obligarea pârâtei de a-i acorda concediu anual de odihnă pentru anul 2014.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a salariului pentru absența forțată de la lucru în perioada 14 august 2014-16 februarie 2016 în mărime de 193621,88 lei, a salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 în mărime de 47315,50 lei, a penalității de întârziere în mărime de 78831,29 lei, a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în mărime de 12486,28 lei și a sumei de 250000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și obligarea acordării concediului anual de odihnă pentru anii 2014-2016, cu achitarea drepturilor salariale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016 a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Crăciun salariul pentru absența forțată de la lucru pe perioada 14 august 2014 – 16 februarie 2016 în mărime de 193 621,88 lei, restanța la salariu pe perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 în mărime de 47315,50 lei și suma de 8000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Nicolae Crăciun, admis apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău, casată hotărârea primei instanțe în partea încasării salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă această pretenție. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La data de 30 decembrie 2016, Primăria mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece a fost adoptată cu încălcarea esențială a normelor de drept, circumstanțe, care, la rândul său, au dus la încălcarea drepturilor fundamentale ale omului.

Menționează că, instanța de apel nu a luat în considerare argumentele sale referitoare la probele invocate și, anume că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, devenită irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, au fost anulate ca ilegale dispozițiile Primăriei mun. Chișinău nr.450-dc din 14 august 2014 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale lui Nicolae Crăciun, pe durata anchetei de serviciu” și nr. 256-dc din 16 septembrie 2014 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale lui Nicolae Crăciun până la încetarea urmăririi penale”, deoarece au fost emise cu încălcarea Regulamentului cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009.

Relevă că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 s-a constatat că, în baza dispoziției Consiliului mun. Chișinău nr. 1037/2 din 21 august 2006, Nicolae Crăciun a fost transferat din funcția de șef interimar al Direcției funciare în funcția de vice-director al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare, începând cu data de 21 august 2006, conform prevederilor art. 74 alin. (1) din Codul muncii și schemei de încadrare a

personalului aparatului Primăriei mun. Chișinău, în baza contractului individual de muncă nr. 119 din 21 august 2006.

Afirmă că, prin decizia instanței de apel din 16 februarie 2016 s-a stabilit cu certitudine că, intimatul a fost numit și transferat în baza dispoziției Consiliului mun. Chișinău nr. 1037/2 din 21 august 2006 și dispozițiile din speță sunt ilegale.

Susține că, instanțele de judecată, la examinarea prezentei cauze, au neglijat faptul că, Nicolae Crăciun a fost transferat din calitate de șef interimar al Direcției funciare în funcția de vice-director al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare, în baza contractului individual de muncă nr. 119 din 21 august 2006, încheiat în temeiul dispoziției Consiliului municipal Chișinău nr. 1037/2 din 21 august 2006, fapte, care, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) CPC, sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Invocă că, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare activează în baza Regulamentului Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, iar conform pct. 5.4.1 din Regulament, vicedirectorii, vicearhitectul principal, șefii de direcții, precum și contabilul-șef sunt numiți și destituiți din funcție de către Primarul general al municipiului Chișinău, la propunerea directorului Direcției generale, angajat de Consiliul municipal Chișinău, însă conform prevederilor art. 22 lit. g) al Legii nr. 431 din 19 aprilie 1995 privind statutul municipiului Chișinău, pe lângă atribuțiile prevăzute de Legea privind administrația publică locală, consiliul municipal mai exercită următoarele funcții: numește și eliberează din funcție, la propunerea primarului sau a cel puțin o treime din consilierii aleși, pretorii, vicepretorii, membrii și secretarul preturii cu votul majorității consilierilor aleși.

Mai invocă că, conform pct. 1.1 al Regulamentului enunțat, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare este constituită de către Consiliul municipal Chișinău în baza Legii nr. 431-XIII din 19 aprilie 1995 cu privire la statutul municipiului Chișinău, a Legii nr. 123-XV din 18 martie 2003 cu privire la administrația publică locală, a Legii nr. 835-XV din 17 mai 1996 cu privire la principiile urbanismului și amenajării teritoriului, a Legii nr. 1350-XIV din 02 noiembrie 2000 cu privire la activitatea arhitecturală, a Codului funciar, a Hotărârilor Guvernului RM nr. 499 din 30 mai 2000 despre aprobarea Regulamentului-cadru privind activitatea organelor locale de arhitectură și urbanism și nr. 688 din 10 iunie 2003 cu privire la structura și statele de personal ale primăriilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), cu modificările și completările, operate prin Hotărârile Guvernului RM nr. 1220 din 10 octombrie 2003 și nr. 269 din 14 martie 2006, a ordinului Ministerului Finanțelor nr. 94 din 31 decembrie 2004 și a altor acte normative.

Menționează că, conform prevederilor pct. 1.3 din Regulamentul enunțat, Direcția generală este o subdiviziune a Consiliului municipal Chișinău, care se ocupă cu realizarea unui ansamblu de activități specifice urbanismului și amenajării teritoriului și este finanțată din contul mijloacelor bugetare și speciale (pct. 1.5).

Sușține că, conform pct. 1.6 din Regulament, Direcția generală este persoană juridică, dispune de drepturi patrimoniale și nepatrimoniale, balanța de sine stătătoare, conturi de decontare în instituțiile trezoreriile, de ștampilă cu stema Republicii Moldova, poate fi reclamant și pârât în instanțele de judecată, mai mult, conform pct. 1.11 al Regulamentului, structura și statele de personal ale Direcției generale se aprobă de către Consiliul municipal Chișinău, care, conform pct. 5.4, numește și eliberează din funcție directorul Direcției generale, arhitectul principal al municipiului Chișinău, a cărui activitate este coordonată și controlată tot de către Consiliul municipal Chișinău (pct. 5.5).

Afirmă că, intimatul a înaintat toate cererile împotriva Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului mun. Chișinău, însă acțiunea a fost înaintată împotriva Primăriei mun. Chișinău, instituție, care nu îi achită nemijlocit salariul. Astfel, consideră că, Nicolae Crăciun s-a adresat împotriva pârâtului necorespunzător, Primăria mun. Chișinău.

La data de 10 februarie 2017 și 14 februarie 2017, Nicolae Crăciun a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegale, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Califică ca eronată concluzia instanței de apel precum că, el nu s-a adresat la Primăria mun. Chișinău cu cerere de acordare a concediului de odihnă anual, deoarece la data de 18 februarie 2016, prin cererea înregistrată cu nr. C-1233/1/16, a solicitat angajatorului acordarea concediului anual de odihnă pentru anul 2014, iar prin cererea nr. C-1233/5/16 din 28 iulie 2016 a solicitat acordarea concediului anual de odihnă repetat pentru anul 2014, inclusiv și pentru anii 2015 și 2016, însă nu a primit răspuns, ceea ce constituie un refuz.

Consideră că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, respingând pretenția cu privire la obligarea intimatului de a-i acorda concediu de odihnă anual, au apreciat arbitrar probele și au încălcat prevederile art. 5 lit. k), l) și r), art. 10 alin. (2) lit. h) și k), art. 128 și art. 142 alin. (1) lit. b) din Codul muncii.

Menționează că, instanța de apel în mod eronat a casat hotărârea primei instanțe în partea încasării salariului neachitat pentru perioada 16 februarie 2016 – 08 decembrie 2016 în mărime de 83240,50 lei, deoarece indiferent de faptul dacă este sau nu finisată ancheta de serviciu sau urmărirea penală în privința sa, aceasta nu constituie temei de a nu-i fi achitat salariul. Salariul poate să nu fie achitat în situația în care salariatul este suspendat din funcție, însă suspendarea sa a fost anulată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție, care are putere de lucru judecat, circumstanțe care au fost apreciate arbitrar de către instanța de apel.

Astfel, consideră eronată concluzia instanței de apel precum că, urma să prezinte probe privind finisarea anchetei de serviciu.

Califică ca arbitrare și concluziile instanței de apel referitor la faptul că, din materialele de investigații speciale derivă că, el a săvârșit infracțiuni, or, instanța nu are competență de a statua și pe materialele cauzei penale, în special pe activitatea de investigații, care este specifică exclusiv procesului penal nu și civil.

Susține că, instanța de apel nu a indicat norma legală, care reglementează dreptul angajatorului de a nu achita salariul persoanei care este supusă anchetei de serviciu sau este urmărită penal.

Afirmă că, la data de 16 februarie 2016, și-a reluat activitatea în funcția de vice-director al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șeful Direcției funciare din cadrul Primăriei mun. Chișinău, în baza contractului individual de muncă nr. 119 din 21 august 2006, informând în acest sens angajatorul prin cererea nr. C - 1233/16 din 16 februarie 2016, la care a anexat și decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016.

Relevă că, angajatorul nu doar l-a suspendat ilegal și nejustificat din funcția deținută pentru perioada 14 august 2014 – 16 februarie 2016, dar ilegal continue să îi rețină salariul, ce i se cuvine după reluarea activității până în prezent, fapt constatat cu certitudine de către prima instanță în baza scrisorii Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 574 din 27 aprilie 2016, care, la data de 26 aprilie 2016, i-a înmânat Primarului general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă procesul-verbal de control cu prescripția de a-i calcula și achita salariul, precum și actul de constatare a faptelor și a stărilor de fapt din 17 februarie 2016, întocmit de către executorul judecătoresc Igor Doroftei, mai mult ca atât, intimata nu a obiectat și nu a prezentat probe contrare în acest sens.

Consideră că, prima instanță corect a apreciat critic atitudinea intimitei, care, fiind preavizată de organele competente, continuă să se opună executării deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, care servește temei pentru reluarea raporturilor de muncă între angajat și angajator, ceea ce presupune și achitarea salariului convenit salariatului pentru munca prestată, conform calculului salariului desfășurat, or, în conformitate cu prevederile art. 16 CPC, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

De asemenea, consideră că, prima instanță corect a constatat că, angajatorul, Primăria mun. Chișinău ilegal și neîntemeiat nu îi achită salariul după reluarea activității, începând cu data de 16 februarie 2016 și a admis cerința privind încasarea salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016.

Invocă că, dispozițiile Primăriei mun. Chișinău nr. 450-dc din 14 august 2014 și nr. 256-dc din 16 septembrie 2014, prin care i-a fost suspendat raportul de serviciu, au fost anulate ca ilegale prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, iar în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) din CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricină și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Menționează că, soluția instanței de apel pe acest capăt de cerere demonstrează caracterul părtinitor și arbitrar al instanței de judecată față de una din părți, la caz, Primăria mun. Chișinău, mai mult, nu a fost dedusă situația reală a faptelor, conform probelor anexate, care demonstrează atitudinea discriminatorie a Primăriei mun. Chișinău, în calitate de angajator, în raport cu angajatul, precum și încălcarea de către angajator a principiilor de bază ale reglementării raporturilor de muncă ce reies din normele dreptului internațional și cele ale Constituției Republicii Moldova, reglementate de art. 5 lit. k), l). r) din Codul Muncii.

Susține că, instanța de apel a ignorat caracterul imperativ al art. 10 alin.(2) lit. k) din Codul muncii, deoarece Primăria mun. Chișinău până în prezent nu s-a conformat prescripției Inspectoratului de Stat al Muncii privind calcularea și achitarea salariului.

Afirmă că, instanțele de judecată, respingând cerința privind încasarea penalității de întârziere, au interpretat eronat prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, deoarece odată ce a fost constatată reținerea salariului din vina angajatorului, Primăria mun. Chișinău, salariatului i se plătesc suplimentar pentru fiecare zi de întârziere 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Consideră că, este neîntemeiată și bazată pe interpretarea eronată a legii, concluzia instanțelor de judecată precum că, nu este prevăzută prin lege încasarea plății (art. 330 alin. (2) din Codul muncii) pentru reținerea salariului pentru perioada suspendării ilegale, deoarece a fost probat faptul privării ilegale de posibilitatea de a munci și, respectiv, reținerea salariului din vina angajatorului, conform termenului și periodicității stabilite prin contractul individual de muncă încheiat cu Primăria mun. Chișinău, așa cum prevede art. 142 din Codul muncii, prin urmare, se impune prin lege încasarea acestei majorări (penalități), aceasta fiind identificată ca o plată suplimentară, sub formă de majorare de întârziere/penalitate, pentru fiecare zi de întârziere din suma neplătită în termen. Mai mult ca atât, legiuitorul, în art. 330 alin. (2) din Codul muncii, când se referă la reținerea din vina angajatorului a altor plăți, indică cuvântul - „etc”, respectiv, pot fi încadrate și alte cazuri decât cele enumerate.

La fel, consideră neîntemeiată și bazată pe interpretarea eronată a legii, concluzia instanțelor de judecată precum că, nu sunt aplicabile în speță prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, or, Inspectoratul de Stat al Muncii a stabilit că, angajatorul neîntemeiat nu îi achită salariul, iar pentru aceste încălcări, la data de 26 aprilie 2016, Primarului general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă i-a fost înmănat un procesul - verbal de control cu prescripția de a-i calcula și achita salariul.

Invocă că, în această parte, instanța de apel nu a răspuns nici la un argument, pe care l-a invocat în cererea de apel, doar s-a limitat să constate temeinicia și legalitatea concluziei primei instanțe cu privire la respingerea acestui capăt de cerere, reținând că, lipsește temei legal pentru admiterea cerinței privind încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul său a penalității (plată 0,1 la sută) pentru fiecare zi de întârziere din suma neplătită în termen în mărime de 109854,89 lei. Or, conform prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și jurisprudenței Curții

Europene a Drepturilor Omului, în motivarea deciziei, instanța de apel urmează să indice circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile acesteia, temeiurile de fapt și de drept, care au condus la adoptarea uneia din soluții. Prin urmare, decizia instanței de apel în această parte este nemotivată, deoarece se rezumă doar la reproducere în decizie a hotărârii apelate și la constatarea netemeinicii apelului declarat de către el.

Consideră că, ilegal a fost respinsă și cerința cu privire la încasarea sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia în mărime de 12486,28 lei, deoarece conform prevederilor art.35 alin. (2) din Lega salarizării nr. 847 din 14 februarie 2002, salariatul nu este obligat să prezinte probe ce confirmă pierderile invocate, compensarea pierderii unei părți din salariul neachitat la timp se efectuează separat pentru fiecare lună prin majorarea lui în conformitate cu coeficientul inflației (scrisoarea Biroului Național de Statistică nr. 18-28), care se calculează prin împărțirea ultimului indice publicat al prețurilor de consum la momentul plății reale a salariului la indicele prețurilor de consum ale lunii următoare lunii pentru care se plătește salariul.

Relevă că, prima instanță a lăsat fără apreciere faptul că, angajatorul, Primăria mun. Chișinău nu a respectat obligația de a-l informa în calitate de angajat despre suma de compensare ce i se cuvine, solicitată prin cererea nr. C-1233/3/16 din 06 aprilie 2016, așa cum prevede pct. pct. 11 și 12 din Hotărârea Guvernului RM nr. 535 din 07 mai 2003 cu privire la aprobarea modului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia, considerent din care, a solicitat de la o companie de audit calculul respectiv pentru a-l prezenta întru susținerea pretenției înaintate, mai mult ca atât, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, intimata nu a obiectat și nici nu a prezentat probe contrare la calcul efectuat.

Consideră că, erorile comise de instanțele de judecată au dus la încălcarea drepturilor și libertățile fundamentale ale sale.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 17 mai 2017 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul declarat de către Nicolae Crăciun întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 și menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe, iar în rest menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, Nicolae Crăciun activa în funcția de vicedirector al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare în baza contractului individual de muncă nr. 119 din 21 august 2006.

De asemenea, s-a constatat că, la data de 14 august 2014, Primăria mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 450-dc „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale d-lui Nicolae Crăciun, pe durata anchetei de serviciu”, iar la data de 16 septembrie 2014, a emis dispoziția nr. 256-dc din 16 septembrie 2014 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale d-lui Nicolae Crăciun până la încetarea urmăririi penale”.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, au fost anulate ca ilegale dispozițiile Primăriei mun. Chișinău nr. 450-dc din 14 august 2014 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale d-lui Nicolae Crăciun, pe durata anchetei de serviciu” și nr. 256-dc din 16 septembrie 2014 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu ale d-lui Nicolae Crăciun până la încetarea urmăririi penale”.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 16 februarie 2016, Nicolae Crăciun și-a reluat activitatea în funcția de vicedirector al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șef al Direcției funciare, informând în acest sens angajatorul.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Nicolae Crăciun a solicitat încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a salariului pentru absența forțată de la lucru în perioada 14 august 2014-16 februarie 2016 în mărime de 193621,88 lei, a salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 în mărime de 47315,50 lei, a penalității de întârziere în mărime de 78831,29 lei, a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în mărime de 12486,28 lei și a sumei de 250000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, obligarea acordării concediului anual de odihnă pentru anii 2014-2016, cu achitarea drepturilor salariale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Crăciun salariul pentru absența forțată de la lucru în perioada 14 august 2014 – 16 februarie 2016 în mărime de 193621,88 lei, restanța la salariu pe perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 în mărime de 47315,50 lei și suma de 8000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest respingând acțiunea.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Nicolae Crăciun și Primăria mun. Chișinău, a ajuns la concluzia netemeiniciei apelului declarat de către Nicolae Crăciun și temeiniciei apelului declarat de către Primăria mun. Chișinău, casând hotărârea primei instanțe în partea încasării salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016 – 28 iulie 2016 și pronunțând

în această parte o nouă hotărâre, prin care a respins această pretenție, în rest menținând hotărârea primei instanțe.

Conform art. 329 alin. (1) din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, Nicolae Crăciun a fost neîntemeiat suspendat din muncă pe perioada 14 august 2014 - 16 februarie 2016, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme Justiție din 11 mai 2016.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești corect au concluzionat că, recurentului-reclamant Nicolae Crăciun urmează a-i fi compensate despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă și prin urmare, temeinic și legal au încasat din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Crăciun salariul pentru absența forțată de la lucru în perioada 14 august 2014-16 februarie 2016 în mărime de 193621,88 lei, conform calculului desfășurat prezentat de către Nicolae Crăciun (f. d. 51, vol. I), cu atât mai mult că, recurenta-pârâta nu a argumentat și nu a contestat încasarea sumei date.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel greșit a respins pretenția recurentului-reclamant cu privire la încasarea salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016-28 iulie 2016.

Conform art. 9 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, salariatul are dreptul la achitarea la timp și integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea și calitatea lucrului efectuat.

Conform art. 10 alin. (2) lit. h) din Codul muncii, angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă.

Conform art. 128 alin. (1) din Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Actele cauzei denotă faptul că, începând cu data de 16 februarie 2016 până în prezent, Nicolae Crăciun își exercită atribuțiile de serviciu, prin prezentarea la locul de muncă, însă angajatorul nu-i achită salariul, fapt ce se confirmă prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 574 din 27 aprilie 2016, în care este indicat că angajatorul neîntemeiat nu îi achită salariul.

Mai mult, pentru acest fapt, la data de 26 aprilie 2016, Primarul general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă i-a fost înmănat un proces-verbal de control cu prescripția privind calcularea și achitarea salariului lui Nicolae Crăciun, însă

Primăria mun. Chișinău a ignorat prescripțiile organului de supraveghere și control asupra respectării legislației muncii.

Conform certificatului nr. 06-28/274i din 12 august 2016, eliberat de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, salariul lunar calculat lui Nicolae Crăciun, șef adjunct al Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, șeful Direcției funciare, constituie 7260 lei (f. d. 62, vol. I).

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță temeinic și legal a încasat din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Crăciun salariul restant pentru perioada 16 februarie 2016 - 28 iulie 2016 în sumă de 47315,50 lei.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, instanțele judecătorești temeinic și legal au încasat din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Nicolae Crăciun suma de 8000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, or, atât legislația muncii, cât și jurisprudența reglementează obligația angajatorului la repararea prejudiciului moral în caz de privare ilegală de posibilitatea de a munci, care nu poate fi mai mic decât un salariu mediu lunar al salariatului, iar argumentele invocate de către recurentul-reclamant în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

Conform art. 330 alin. (1) lit. b) și e) și alin. (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de eliberare ilegală din serviciu și reținere a plății salariului. În caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, 227 lit. j), 228 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Reieșind din prevederile legale enunțate, se reține că, în cazul din speță nu este temei de a încasa penalitatea pentru reținerea salariului pentru perioada suspendării din funcție.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins pretenția recurentului-reclamant cu privire la încasarea penalității de întârziere în sumă de 78831,29 lei, iar argumentul recurentului-reclamant referitor la interpretarea eronată de către instanțele judecătorești a prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii este neîntemeiat și nu poate fi reținut.

De asemenea, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins pretenția recurentului-reclamant cu privire la obligarea Primăriei mun. Chișinău de a-i acorda concediu anual de odihnă pentru anii 2014-2016, cu achitarea drepturilor salariale, deoarece din materialele dosarului rezultă că, Nicolae Crăciun nu a înaintat la Primăria mun. Chișinău o astfel de cerere. Or, doar după refuzul angajatorului ar putea fi precaută posibilitatea revendicării acestui drept pe cale judiciară.

Argumentul invocat de către recurentul-reclamant precum că, la data de 28 iulie 2016, a depus la Primăria mun. Chișinău cerere, prin care a solicitat acordarea concediului anual de odihnă pentru anii 2014-2016, începând cu data de 02 august 2016 nu poate fi reținut, deoarece această cerere a fost înaintată după adresarea în instanța de judecată.

Conform art. 35 alin. (2) din Legea salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002, compensarea pierderii unei părți din salariul neachitat la timp se efectuează separat pentru fiecare lună prin majorarea lui în conformitate cu coeficientul inflației, care se calculează prin împărțirea ultimului indice publicat al prețurilor de consum la momentul plății reale a salariului la indicele prețurilor de consum ale lunii următoare lunii pentru care se plătește salariul. Indicele prețurilor de consum se determină în calcul cumulativ de la începutul anului față de luna decembrie a anului precedent anului de plată.

Actele cauzei denotă faptul că, recurentul-reclamant Nicolae Crăciun nu a probat pierderile invocate, iar calculele indicate nu sunt suficiente, în sensul formulat.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins pretenția recurentului-reclamant cu privire la încasarea sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în mărime de 12486,28 lei, argumentele invocate de către recurentul-reclamant în acest sens fiind neîntemeiate.

Argumentul invocat de către recurenta-pârâta Primăria mun. Chișinău precum că, recurentul-reclamant Nicolae Crăciun s-a adresat împotriva pârâtului necorespunzător, Primăria mun. Chișinău nu poate fi reținut, deoarece din materialele dosarului rezultă că, contractul individual de muncă nr. 119 din 21 august 2006 a fost încheiat între Primăria mun. Chișinău, în calitate de angajator și Nicolae Crăciun, în calitate de salariat (f. d. 147, 148, vol. I).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău, de a admite recursul declarat de către Nicolae Crăciun, de a casa decizia instanței de apel în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016-28 iulie 2016 și de a menține în această parte hotărârea primei instanțe, iar în rest de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarant de către Primăria municipiului Chișinău.

Se admite recursul declarat de către Nicolae Crăciun.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nicolae Crăciun împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la

lucru, a salariului restant, a penalității de întârziere și a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu, repararea prejudiciului moral și obligarea acordării concediului anual de odihnă în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea salariului restant pentru perioada 16 februarie 2016-28 iulie 2016 și se menține în această parte hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 15 august 2016.

În rest se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 15 august 2016.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoriei

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Mariana Pitic